

41^ο ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΤΑΙΝΙΩΝ ΜΙΚΡΟΥ ΜΗΚΟΥΣ ΔΡΑΜΑΣ
24^ο ΔΙΕΘΝΕΣ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΤΑΙΝΙΩΝ ΜΙΚΡΟΥ ΜΗΚΟΥΣ ΔΡΑΜΑΣ
16-22 Σεπτεμβρίου 2018

ΑΙΘΡΙΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΜΕΣΗΜΕΡΙΑ 21/09/2018

Τελευταία μέρα για τα Αίθρια Λογοτεχνικά Μεσημέρια με εκλεκτό προσκεκλημένο τον ποιητή Τίτο Πατρίκιο, αλλά απύσχα λόγω μικροτραυματισμού την Άλκη Ζέη που θα τον συντρόφευε στο πάνελ. Ωστόσο, ως φόρο τιμής στην σπουδαία συγγραφέα, ο Παύλος Μεθενίτης, που επιμελείται την εκδήλωση, διάβασε στο κοινό το κείμενό του για το νέο βιβλίο της «Πόσο θα ζήσεις ακόμα γιαγιά;».

Ο Τίτος Πατρίκιος θυμήθηκε ότι πρωτογνώρισε την Άλκη Ζέη επί Κατοχής, και αντικρύζοντας την έμεινε έκθαμβος. «Είχαμε και οι δύο μόλις δημοσιεύσει τα πρώτα μας ποιήματα, αλλά εκείνη είχε δημοσιεύσει το δικό της σε ένα περιοδικό με μεγαλύτερο κύρος οπότε ένοιωσα ζήλια αλλά ταυτόχρονα και θαυμασμό για την ομορφιά της - και ήταν τόσο όμορφη που ντράπηκα τότε να της μιλήσω». Αργότερα, έγιναν πολύ φίλοι, και μάλιστα η Άλκη Ζέη έγραψε για εκείνον ένα κείμενο που δημοσιεύτηκε σε ένα τεύχος του περιοδικού «Διαβάζω» αφιερωμένο στον Τίτο Πατρίκιο.

Στην κουβέντα που ακολούθησε με το κοινό (όπου βρίσκονταν και αρκετοί μαθητές της Δευτέρας Γυμνασίου), ο Τίτος Πατρίκιος μοιράστηκε πολλά ανεκδοτολογικά περιστατικά από τη ζωή του. Μεταξύ άλλων θυμήθηκε όταν επί χούντας, η μητέρα του ήρθε να τον βρει στο Παρίσι, και αναζητώντας τον, βρέθηκε στο σπίτι της Άλκης Ζέη. «Άλκη μου, επειδή ξέρω πως επηρεάζεις τον Τίτο, κάνε μου μια χάρη, πείσε τον να μην πηγαίνει με αυτές τις ξένες», της είπε. «Δεν θέλω να μου τον πάρει καμιά ξένη και να τον χάσω!».

Όπως είπε, κινδύνεψε να πεθάνει τρεις φορές –την μία από καθαρά δική του επιπολαιότητα, όταν προσπάθησε να δει το εσωτερικό του ηφαιστείου Αίτνα και το χείλος υποχώρησε τραβώντας τον μέσα. Ευτυχώς με μια δυνατή ώθηση κατάφερε να γλιτώσει. Σήμερα, σκέφτεται καμιά φορά, τι έργο θα άφηνε πίσω του αν είχε φύγει κάποια από τις τρεις αυτές φορές (οι άλλες δύο ήταν η μία στην Κατοχή, και η

41^ο ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΤΑΙΝΙΩΝ ΜΙΚΡΟΥ ΜΗΚΟΥΣ ΔΡΑΜΑΣ
24^ο ΔΙΕΘΝΕΣ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΤΑΙΝΙΩΝ ΜΙΚΡΟΥ ΜΗΚΟΥΣ ΔΡΑΜΑΣ
16-22 Σεπτεμβρίου 2018

άλλη από έναν «κεραυνοβόλο» καρκίνο πριν πολλά χρόνια, τον οποίο πρόλαβε στο τσακ).

Τα πρώτα ποιήματα του, τα νεανικά και ομοιοκατάληκτα, είναι βέβαια, όπως είπε, πολύ διαφορετικά από τα ώριμα του. «Ωστόσο ένα πράγμα που δεν έχει αλλάξει είναι η πυκνότητα: το να βρεις τη σωστή λέξη, και να την βάλεις στη σωστή θέση, όπως ακριβώς συμβαίνει σε μια γέφυρα: αν δεν μπουκ στη σωστή θέση οι πέτρες, η γέφυρα καταρρέει».

Για τον Τίτο Πατρίκιο ένα άλλο μεγάλο πρόβλημα για έναν ποιητή είναι να αποκτήσει τέλος ένα ποίημα. «Δεν είναι τυχαίο που η τελειότητα συνδυάζεται με το τέλος. Ένα ποίημα πρέπει να έχει αρχή, μέση και τέλος».

Οι μαθητές, ενθουσιασμένοι με τον ποιητή, τον βομβάρδισαν με ερωτήσεις. Μια από αυτές ήταν ποια είναι η αγαπημένη του λέξη: «Ελευθερία» και «Αγαπώ», απάντησε ο ποιητής και όλοι ξέσπασαν σε θερμό χειροκρότημα.

Ακολουθούν αυτούσιες οι παρουσιάσεις του Παύλου Μεθενίτη για τα τρία βιβλία:

*** « Ποιήματα Α', 1943-1959» και «Ποιήματα Β', 1959-2017» (ποίηση), Τίτος Πατρίκιος (εκδόσεις Κίχλη, 2017, 2018)**

Από τη στάση μου /προς τη ζωή βγαίνουν/ τα ποιήματά μου./Μόλις υπάρξουν/ τα ποιήματά μου /μια στάση μου επιβάλλουν/αντίκρου στη ζωή.

Ποιος είναι ο Τίτος Πατρίκιος; Δεν ξέρω, φίλες και φίλοι. Διαβάζω τα ποιήματά του, διαβάζω για τη ζωή του, τον βλέπω δίπλα μου – αλλά δεν ξέρω. «Είμαι κι ό,τι έχω υπάρξει και πια δεν είμαι, είμαι ό,τι δεν έχω γίνει ακόμα, είμαι ό,τι πρέπει να γίνω», λέει ο ίδιος, κι αυτό θα' πρεπε να μου αρκέσει, υποθέτω, και να αρκέσει και σε σας, γιατί εάν σας απήγγειλα τώρα τα πλήρη βιογραφικά του στοιχεία, επιχειρώντας να στριμώξω ενενήντα χρόνια ζωής και δημιουργίας σε μισή ώρα, θα ματαιοπονούσα.

Επιγραμματικά λοιπόν, να πω πως ο Βαπτιστής-Τίτος Πατρίκιος, γόνος ηθοποιών, σπούδασε νομικά, άσκησε για κάποιο διάστημα τη

41° ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΤΑΙΝΙΩΝ ΜΙΚΡΟΥ ΜΗΚΟΥΣ ΔΡΑΜΑΣ
24° ΔΙΕΘΝΕΣ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΤΑΙΝΙΩΝ ΜΙΚΡΟΥ ΜΗΚΟΥΣ ΔΡΑΜΑΣ
16-22 Σεπτεμβρίου 2018

δικηγορία, αλλά όταν άκουσε την καμπάνα να χτυπάει, ανέβηκε στο βουνό. Επονίτης και Ελασίτης ων, καταδικάστηκε σε θάνατο, αλλά τη γλίτωσε τελευταία στιγμή, όπως όλοι βλέπουμε. Ο θάνατος πέρασε τόσο κοντά του, ώστε του ανακάτεψε τα μαλλιά...

Για την προσφορά του στην πατρίδα και την ελευθερία τιμήθηκε με δωρεάν παρατεταμένες διακοπές στη Μακρόνησο και τον Άι Στράτη. Μετά σπούδασε κοινωνιολογία στη Γαλλία, εργάστηκε στην Unesco, και όταν η Χούντα κατέρρευσε, ο Τίτος Πατρίκιος επανέκαμψε στα πάτρια για να απασχοληθεί ως δικηγόρος, κοινωνιολόγος και μεταφραστής, ενώ εργάστηκε στο Κέντρο Μαρξιστικών Μελετών.

Ο ποιητής βραβεύτηκε με το Ειδικό Κρατικό Βραβείο Λογοτεχνίας το 1994, ενώ το 2008 η Ακαδημία Αθηνών τον βράβευσε, μαζί με τον Μένη Κουμανταρέα, για το σύνολο του έργου του. Επίσης, το 2016 βραβεύτηκε με το Γαλλικό βραβείο ποίησης, για τη δίγλωσση ανθολογία ποιημάτων του «Στο οδόφραγμα του χρόνου».

Ωστόσο, από τις αρχές της δεκαετίας του '40 μέχρι σήμερα, δηλαδή για περισσότερα από εβδομήντα χρόνια, μια ολόκληρη ζωή, ο Τίτος Πατρίκιος συνεχίζει να έχει μια ακατάπαυστη ροπή προς την επιπολαιότητα, κάτι που είναι αναγκαίο εάν θέλει κάποιος να είναι καλός ποιητής, όπως έχει δηλώσει ο ίδιος. Επίσης, για το ίδιο χρονικό διάστημα, είναι και λίγο σαδομαζοχιστής. Γράφει και γιατί το απολαμβάνει και γιατί τον βασανίζει – και μη με κοιτάτε παράξενα, παρακαλώ, ο ίδιος το είπε, επί λέξει, σ' ένα διάλογο με την Κική Δημουλά για την ποίηση...

Τώρα τί να πω εγώ για το έργο του παραπάνω από όλα τα πολλά και εμβριθή που έχουν γραφτεί γι' αυτό; Λίγα πράγματα: διαβάζοντάς το, είναι σαν να διαβάζω τηλεγραφήματα από το Μέτωπο. Το Μέτωπο της Ιστορίας, το Μέτωπο της Κοινωνίας, το Μέτωπο της ψυχής, του Έσω Κόσμου - όπως τα ποιήματα του Καβάφη είναι, για μένα, σαν ένα ρεπορτάζ από την αρχαιότητα και τον Ελληνιστικό κόσμο, κωδικοποιημένα στη γλώσσα του πάθους και της κομψότητας.

Ο Τίτος Πατρίκιος, απ' την άλλη, λες και ζει και αγωνίζεται και υποφέρει για να μπορεί μετά να γράψει ποιήματα για όλα αυτά. Ειδικά στην αρχή της ποιητικής του πορείας, στα γραφτά των δεκαετιών του '40 και του '50, ο ποιητής στρατεύεται. Αλλά και πάλι, με κάποιο μαγικό τρόπο, η ποιητική του δεν είναι διδακτική, δεν είναι συνηματολογία,

41^ο ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΤΑΙΝΙΩΝ ΜΙΚΡΟΥ ΜΗΚΟΥΣ ΔΡΑΜΑΣ
24^ο ΔΙΕΘΝΕΣ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΤΑΙΝΙΩΝ ΜΙΚΡΟΥ ΜΗΚΟΥΣ ΔΡΑΜΑΣ
16-22 Σεπτεμβρίου 2018

δεν είναι μανιφέστο – είναι η ίδια η ζωή του πεπονημένη. Δεν φτιάχνει ποιήματα για να μπορεί να συνεχίσει να ζει, ζει για να μπορεί να γράφει ποίηση. Ίσως γι' αυτό ο Πατρίκιος πολύ αργότερα, στην ωριμότητα, επανεξέτασε μεν και επαναδιατύπωσε την πολιτική του θέση, απογοητεύτηκε, αν προτιμάτε, όμως ποτέ δεν ολιγώρησε στην εκτέλεση του ποιητικού του καθήκοντος. Ποτέ δεν κρέμασε τους στίχους του, άσφαιρους και ακίνδυνους, πάνω από το τζάκι.

Πάντως στα πρώτα ποιήματα, της δεκαετίας του '40, κατά τη διάρκεια της Κατοχής και του Εμφυλίου, ο Πατρίκιος είναι σαφώς ενταγμένος: οι στίχοι του αποτυπώνουν την καταπίεση και την ελπίδα, το ζόφο και το φως, καλούν σε ξεσηκωμό της γης τους κολασμένους, υμνούν τη συντροφικότητα, την προσήλωση στο σκοπό, την ελπίδα που έρχεται μέσα από κοινωνικούς αγώνες. Δεν θα μπορούσε να είναι σαφέστερος:

«Και με τ' ανάστροφο σκουπίζοντας το μέτωπο
ιδρώς, ρυτίδες, κούραση.

Κι ένα μεγάλο αστέρι κόκκινο –
μαχαίρι η οργή σφιχτά μες στην παλάμη».

Ποίηση λιτή, εγκάρδια, σαν χειραψία ειλικρινούς ανθρώπου που σε αγαπά. Εικόνες σαφείς, ουσιώδεις, γεμάτες συναισθήματα και ιδέες, όχι σαν φωτογραφίες του γύρω και του μέσα κόσμου και των σχέσεων αναμεταξύ τους, αλλά περισσότερο σαν γλυπτά – ψηλαφητές εικόνες του Λόγου, φτιαγμένες για την ανθρωπιά και το δίκιο.

Και να' το πάλι το ρεπορτάζ που λέγαμε: δεκαετία του '50, ανταπόκριση από την εξορία. Ο Πατρίκιος μιλά για τα «ανεμιστά γένια του Χουίτμαν και τις ηλεκτρισμένες χειρονομίες του Μαγιακόφσκι», αγαπάει «τ' αρχαία μάρμαρα, αγαπάει την ειρήνη», αλλά δεν είναι πάντα ήρεμος και ψύχραιμος: η οργή που είναι στο σύρμα, στην εξορία, για τις ιδέες του, ξεχειλίζει:

«Τα εικοσπέντε μου χρόνια συνωστισμένα σε δεκαετίες
διωγμών και στερήσεων –

Όχι, δε θα σας κάνω τη χάρη να σας συνηθίσω, να βολευτώ μαζί σας.
Δεν προσαρμόζομαι στο θάνατο.

Και συ σταμάτα το χαμόγελο αυτής της ηλίθιας αισιοδοξίας.
Δε μας κάνει.»

41^ο ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΤΑΙΝΙΩΝ ΜΙΚΡΟΥ ΜΗΚΟΥΣ ΔΡΑΜΑΣ
24^ο ΔΙΕΘΝΕΣ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΤΑΙΝΙΩΝ ΜΙΚΡΟΥ ΜΗΚΟΥΣ ΔΡΑΜΑΣ
16-22 Σεπτεμβρίου 2018

Μετά την εξορία, η θητεία: «τα άστρα τρελαίνονται κι αφρίζουν σαν τον επιληπτικό φαντάρο». Στη Μακρόνησο, μετά τον Άη-Στράτη, για να εμπεδώσει ο Πατρίκιος, και οι άλλοι αμετανόητοι, τη στοργή του μετεμφυλιακού κράτους προς την διανοήση της Αριστεράς. «Πηχτά σκουλήκια των στρατιωτικών αποχωρητηρίων», λέει, φρικαρισμένος. Αυτή είναι η Ελλάδα; Τυραννισμένη, ξεσίπωτη, ξεφτιλισμένη, ανελέητη, «που μας θέλεις, μας χρειάζεσαι, ακόμα κι αν μας διώχνεις;» Δύσκολη η επιστροφή του από την εξορία: «και τώρα εδώ πώς ξαναρχίζεις / σ' αυτή τη άπλα που σε πνίγει». Μετά, η δύσκολη ένταξη στην παραγωγή: «Συγκεντρώθηκε πάλι για να γράψει / ένα απο τα καλοπληρωμένα άρθρα του / που είχε φτάσει με τον καιρό να τα πιστεύει».

Φίλες και φίλοι, πράγματι, ο ποιητής είναι ο πολεμικός ανταποκριτής από το Μέτωπο της καθημερινότητας. Δεν κρύβει την πίκρα του για τους συντρόφους που βολεύτηκαν, αλλά ούτε και την κοινωνική του ευαισθησία, που την εκφράζει με σφρίγος: ένα ταξί φορτωμένο την κάσα ενός φτωχού ανθρώπου, σαν αγρίμι με τη βορά στα δόντια του.

Οι προσωπικότητες της επανάστασης, οι διαψευσμένες ελπίδες, τα εγκλήματα, η ιστορική αλήθεια, και η δικαιοσύνη, που έρχεται μέσω της ποιητικής κάθαρσης. Καθώς ο Ψυχρός Πόλεμος κραταιούται, καθώς η Σοβιετική Ένωση γίνεται ο Άλλος Πόλος, με όλο το εξουσιαστικό φορτίο που ο όρος εμπεριέχει, ο Πατρίκιος ξεκαθαρίζει τους λογαριασμούς του με στίχους και στροφές, γίνεται η ποιητική συνείδηση της νικημένης αλλά και αγωνιζομένης Αριστεράς, που δεν αντέχει πια να επαναλαμβάνει ξεθωριασμένες ρητορείες για να καλύψει «συντάξιμα έτη επανάστασης».

Γιατί γράφει λοιπόν, εφόσον κανένας στίχος δεν ανατρέπεται καθεστώς; Για να σηκώσει μian άκρη της αλήθειας, για «να ρίξω λίγο φως στην πλαστογραφημένη μας ζωή. Οσο μπορώ, κι όσο κρατήσω», λέει.

Κι όσο περνάν τα χρόνια, φίλες και φίλοι, το ρεπορτάζ που κάνει ο Τίτος Πατρίκιος, γίνεται όλο και περισσότερο οξυδερκές και κοφτερό. Χωρίς την προστατευτική επίστρωση της αυταπάτης, ο ποιητής κοιτά την κοινωνία και βλέπει τους ανθρώπους: «Τα θήτα της ιδρωμένης μασχάλης, τα ανάποδα δέλτα κάτω από τη φούστα, και τα κυματιστά ωμέγα». Είμαστε στη δεκαετία του '80: Ο έρωτας κι η δημοκρατική στιγμή του αμοιβαίου οργανισμού, η καταναλωτική κοινωνία, η ψεύτικη

41° ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΤΑΙΝΙΩΝ ΜΙΚΡΟΥ ΜΗΚΟΥΣ ΔΡΑΜΑΣ
24° ΔΙΕΘΝΕΣ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΤΑΙΝΙΩΝ ΜΙΚΡΟΥ ΜΗΚΟΥΣ ΔΡΑΜΑΣ
16-22 Σεπτεμβρίου 2018

ευμάρεια, η ανταπόκριση των ποιημάτων του, οι νιπτήρες των γυναικείων διαμερισμάτων, αλλά και ο εσωτερικός συνωστισμός: «Αλίμονο ο ποιητής δεν είναι ποτέ μονάχος / Πάντα θα κατοικείται απο τον ίδιο.»

Το διάβα του χρόνου δεν φέρνει σε όλους τη σοφία, φίλες και φίλοι. Κι αυτοί που τα καταφέρνουν να γίνουν σοφότεροι, το πληρώνουν με θλίψη και με πίκρα. Στα τέλη της δεύτερης χιλιετίας, και στη χαραυγή της τρίτης, οι ποιητικές μορφές του Πατρίκιου γίνονται πιο στιλπνές, πιο βαθιές, με μια «φθοριζουσα μαρμαρυγή». Μετά την κατάρρευση του Κόκκινου Ιδεώδους, μια ήπια μελαγχολία διαπνέει τα ποιήματά του, μια διάψευση τρυφερή σαν δειλινό, ένα ποιητικό κολάζ με μέλη νεκρών ονείρων. Ο ποιητής αναπτύσσει κεντρομόλους δυνάμεις. Αλαφραίνει από φίλους, συντρόφους και παλιές αγάπες, που ξοδεύτηκαν, που εκτόνωσαν την ενέργειά τους.

Ο Πατρίκιος γίνεται, έχει γίνει, φίλες και φίλοι, τα τελευταία χρόνια, πιο ουσιώδης, αλλά και πιο θλιμμένος. Κι εκεί που κλείνεις το βιβλίο του, κι εκεί που λες ουφ, ξανγύρισα στον κανονικό, τον τρισδιάστατο κόσμο μου, στο γνωστό μου ενυδρείο, «εκεί απάνω σε βρίσκει η ποίηση».

«Επισκοπώντας τα πράγματα που έχουν ήδη γίνει/ η ποίηση ψάχνει γι' απαντήσεις/ σ' ερωτήματα που ακόμα δεν έχουνε τεθεί», λέει.

Ποιος είναι ο Τίτος Πατρίκιος, λοιπόν, κυρίες και κύριοι; Δεν ξέρω, στ' αλήθεια. Ξέρω όμως σίγουρα δύο πράγματα: πρώτον, πως του χρωστώ ευγνωμοσύνη που μου έκανε την τιμή να έρθει στα αίθρια Λογοτεχνικά Μεσημέρια του 41ου Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Δράμας, και δεύτερον, πως, όχι, δεν υπάρχει γλιτωμός, δεν υπάρχει σωτηρία από την ομορφιά.

***«Πόσο θα ζήσεις ακόμα, γιαγιά;» διηγήματα της Άλκης Ζέη, εκδόσεις Μεταίχμιο**

Μικρός δεν είμαι, αλλά το ότι θα παρουσίαζα κάποτε αυτή που έγραψε «Το καπλάνι της βιτρίνας», που γράφτηκε ένα χρόνο μετά τη γέννησή

41° ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΤΑΙΝΙΩΝ ΜΙΚΡΟΥ ΜΗΚΟΥΣ ΔΡΑΜΑΣ
24° ΔΙΕΘΝΕΣ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΤΑΙΝΙΩΝ ΜΙΚΡΟΥ ΜΗΚΟΥΣ ΔΡΑΜΑΣ
16-22 Σεπτεμβρίου 2018

μου, και που έγινε ένα από τα αγαπημένα παιδικά μου αναγνώσματα, δεν θα μπορούσα ποτέ να το ελπίσω.

Κι όμως, καμιά φορά συμβαίνουν και ευχάριστες εκπλήξεις, καμιά φορά τα πράγματα πηγαίνουν αναπάντεχα καλά και δεν στραβώνουν, ως συνήθως. Έτσι λοιπόν, κυρίες και κύριοι, έχω το προνόμιο να μιλάω για την Άλκη τη Ζέη, που είναι από μόνη της ένα μεγάλο κεφάλαιο της ελληνικής πεζογραφίας. Σχεδόν θα την προσέβαλα απαριθμώντας τους τίτλους των βιβλίων που έχει υπογράψει, η συνοψίζοντας την απίστευτη, αυτόχρονα μυθιστορηματική ζωή της, κατά τη διάρκεια της οποίας απέδειξε πως ναι, η πένα είναι ένα ισχυρό όπλο – αμυντικό οπωσδήποτε, αλλά όταν χρειαστεί, και επιθετικό.

Οπότε δεν θα επεκταθώ, θεωρώντας πως όλα αυτά είναι κατά κάποιον τρόπο γνωστά. Θα σταθώ λοιπόν, με συγκίνηση, στο τελευταίο της βιβλίο, που τιτλοφορείται «Πόσο θα ζήσεις ακόμα, γιαγιά;», από τις εκδόσεις Μεταίχμιο.

Α, τί κήπος, τί περιβόλι, όπου φυτρώνουν τόσοι χυμώδεις καρποί! Το παζάρεμα με τα εγγόνια της για το υπόλοιπο της ζωής της, το φοβερό εύρημα της γιαγιάς του μέλλοντος! Οι δελφινόσημοι, από τον πρόγονο του 17ου αιώνα που βγήκε στη Σάμο πιασμένος από το πτερύγιο ενός δελφινιού, η κοπέλα που μιλούσε με το ίντερνέτ της, ο φίλος του ξαδέλφου της συγγραφέως, που του έπλεκε η Ζέη κάλτσες για το μέτωπο, τις οποίες ουδέποτε φόρεσε, αυτός που τελικά αποδείχτηκε κοντός, όταν η ίδια πήρε μπόι στην εφηβεία της... Μα τί της βρήκε τέλος πάντων ο Γιώργος ο Σεβαστίκογλου, ο ψηλός, που ξεπερνούσε το 1,80;

Πρόσωπα, φίλες και φίλοι, πρόσωπα που λάμπουν, κορνιζαρισμένα στις σελίδες του βιβλίου της Άλκης Ζέη, όπως ο Πέτρος ο Δεσποτίδης, ο αισιόδοξος και φωτεινός κομμουνιστής, που χόρευε στην Κόκκινη Πλατεία, να πνίγεται στο αλκοόλ της απόγνωσης, καθώς τελικά δεν κατάφερε να βρει τον ρημάδη τον μαθηματικό τύπο, που θα άλλαζε την ανθρωπότητα, την ίδια στιγμή που άλλοι βολεύονταν, ζούσαν και καλοζούσαν μόνο με την προπαίδεια.

Ναι, μιλάμε για ένα βιβλίο σαν κήπο, γεμάτο λουλούδια του νου: η Άλκη Ζέη αποστάζει τα αιθέρια έλαια των εμπειριών που συνέλεξε στη μακρά διαδρομή της ζωής, της δράσης και της τέχνης της, και μας τα προσφέρει, με συγκίνηση, με νοσταλγία, με τρυφερότητα και χιούμορ.

41^ο ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΤΑΙΝΙΩΝ ΜΙΚΡΟΥ ΜΗΚΟΥΣ ΔΡΑΜΑΣ
24^ο ΔΙΕΘΝΕΣ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΤΑΙΝΙΩΝ ΜΙΚΡΟΥ ΜΗΚΟΥΣ ΔΡΑΜΑΣ
16-22 Σεπτεμβρίου 2018

Η σχολή θηλέων για ψέματα, του Κώστα Αξελού! «Το ψέμα πρέπει πάντοτε να διανθίζεται!» - μιλάμε για μια αληθινή αναγνωστική απόλαυση.

Ή, η τζάμπα θέση στο κατάστρωμα που της βρήκε ο Νίκος ο Καββαδίας, ο Κόλιας για του φίλους του, με το «θλιμμένο, παιδικό βλέμμα!»... Ο Χατζιδάκις το 1945, μαχμουρλής στο δωμάτιο που μοιραζόταν με τον Σεβαστίκογλου, καθώς η Άλκη φορούσε το φουστανάκι με το ύφασμα από την UNRA. Η βόλτα στη χρυσαφένια Θεσσαλονίκη, και το πρώτο σπίτι που έπιασαν με τον Γιώργο, τον άντρα της. Το βλέμμα κι η θάλασσα που έχουν μείνει ίδια από τότε, από τότε που η Άλκη Ζέη ήταν μια νέα κοπέλα. Όμως αυτή η κοπέλα υπάρχει ακόμα, φίλες και φίλοι, κάθετα δίπλα μου, η νιότη της είναι διαρκής, όσο το μυαλό και η καρδιά της παραμένουν νεανικά και σφύζοντα, κάτι που τεκμαίρεται από το βιβλίο της.

Η Ζέη μιλά για πρόσωπα που όλοι γνωρίζουν, για ανθρώπους των γραμμάτων, των κοινωνικών αγώνων, της Τέχνης, για ανθρώπους που έγραψαν την γνώμη τους, και την υπέγραψαν στα περιθώρια του βιβλίου της Ιστορίας. Η Διδώ Σωτηρίου, ας πούμε, η περίφημη «θείτσα», η γυναίκα του όμορφου θείου Πλάτωνα, που φορούσε μπερέ και οδηγούσε μοτοσικλέτα με καλάθι, όπου καθόταν ο ευσταλής σύζυγος.

Με κάθε διήγημα το ταξίδι στις μνήμες της συγγραφέως συνεχίζεται: το καλοκαίρι της εξορίας στη Χίο, όπου η «συνισταμένη των ανοησιών της υφηλίου», όπως κάποιο άτομο χαρακτήρισε την Άλκη Ζέη, εγκατέλειψε το θέατρο, αλλά κέρδισε το βουβό χειροκρότημα.

Ο Ναπολιτάνος Εντουάρντο ντε Φίλιππο, το παρισινό χάμστερ ονόματι «Ευριπίδης», ο βελονιστής στη οδό Λευκωσίας, η μασέλα που έχασε ο Βάρναλης στη Μόσχα και ο Αντρέι Ταρκόφσκι που έκανε μπέϊμπι σίτινγκ στα παιδιά της το '57... Ή, ο Ελευθέριος Βενιζέλος, που της χάιδεψε τα μαλλιά όταν ήταν μικρό κοριτσάκι, αν είναι δυνατόν, φίλες και φίλοι! Φανταστείτε τώρα πως για κάποια από όλα αυτά τα πρόσωπα, για κάποιες από όλες αυτές τις περσόνας της Άλκης Ζέη και τους τόπους του παρελθόντος, υπάρχουν και φωτογραφίες στο βιβλίο!

Τώρα θα μου πείτε, εντάξει, και τί λένε τέλος πάντων όλα αυτά τα διηγήματα, τα αυτοβιογραφικά ή μή, από ποιες ιδέες εμφορούνται, ποιες αξίες προάγουν, ποια συναισθήματα υπηρετούν. Λοιπόν, βασικό

41° ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΤΑΙΝΙΩΝ ΜΙΚΡΟΥ ΜΗΚΟΥΣ ΔΡΑΜΑΣ
24° ΔΙΕΘΝΕΣ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΤΑΙΝΙΩΝ ΜΙΚΡΟΥ ΜΗΚΟΥΣ ΔΡΑΜΑΣ
16-22 Σεπτεμβρίου 2018

στοιχείο στα γραφτά της κυρίας Ζέη είναι οι ανθρώπινες σχέσεις στο πλαίσιο των ιστορικών αλλαγών. Για παράδειγμα, οι πόλεμοι μεταξύ των κρατών που αρχίζουν και τελειώνουν, καθώς τα κρεβάτια των ανθρώπων γεμίζουν και αδειάζουν, όπως το νικελένιο κρεβάτι της Μαρίας «στο Μαρούσι». Καινούρια καθεστώτα που επικρατούν, η πολιτική τράπουλα που ανακατεύεται, και οι οικογένειες που διαλύονται και επανασυντίθενται με άλλη δομή. Η ζωή αλλάζει, φίλες και φίλοι, δίχως να κοιτάζει τη δική σου μελαγχολία, κι έρχεται η στιγμή ν' αποφασίσεις, με ποιους θα πας και ποιους θα 'φήσεις – όπως έλεγε κι ο Διονύσης ο Σαββόπουλος.

Κι η Άλκη Ζέη, ω, σίγουρα, με το βιβλίο της έδειξε με ποιους πήγε, και ποιους άφησε. Έδειξε, με απολαυστικό τρόπο, θα έλεγα: χαίρεσαι να διαβάζεις το βιβλίο της, και αυτό, όπως και όλα τα προηγούμενα. Όσο για το ύφος της, κι εδώ ισχύει ό,τι και πριν: κομψή, γλαφυρή αφήγηση, γεμάτη εικόνες και χιούμορ, κι η γλώσσα της φαινομενικά απλή – όσο απλό είναι ένα χάδι ή μια ξυραφιά...

Τελειώνοντας, θέλω να πω πως η Άλκη Ζέη, φίλες και φίλοι, έγινε η φωνή εκείνων που ήταν νέοι επί Κατοχής, που στον Εμφύλιο είχαν φτάσει στην ακμή τους, που ήταν ώριμοι όταν το μετεμφυλιακό κράτος τους αντιμετώπιζε σαν παρίες. Η γενιά της Κατοχής, που άστραψε, έλαμψε, αλλά μετά συμβιβάστηκε, τα αρβυλάκια που έγιναν γόβες...

Η δεύτερη οικογένεια στις ανατολικές χώρες, η αβάσταχτη νοσταλγία, οι παππούδες, που καμιά φορά επιστρέφουν από το λεγόμενο Παραπέτασμα, που εμφανίζονται αίφνης τραβώντας την κουρτίνα μιας δύσκολα, πολύ δύσκολα κερδισμένης ζωής στην Ελλάδα του '50 και του '60...Οι παλιοί αντάρτες που μπαίνουν, σαν μπαλαντέρ, στη ζωή μικρών κοριτσιών.

Η Άλκη Ζέη, ναι, είναι θεματοφύλακας της μνήμης - λες πως ζει για να παρακολουθεί την Ιστορία, καθώς αλέθει τα υποκείμενά της φτιάχνοντας το αλεύρι για το ψωμί των επιγενομένων... Η Άλκη Ζέη, που δεν καταγράφει μόνο, φίλες και φίλοι, λάθος μου, η Άλκη Ζέη που θα παραμείνει για πολύ ακόμα κοντά μας, ακριβώς για να κάνει τη ζωή αυτών των υποκειμένων, αυτής της πρώτης ύλης της Ιστορίας, πιο πλούσια σε ιδέες και συναισθήματα – όχι πιο υποφερτή, αλλά πιο άξια να τη ζούμε.

41° ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΤΑΙΝΙΩΝ ΜΙΚΡΟΥ ΜΗΚΟΥΣ ΔΡΑΜΑΣ
24° ΔΙΕΘΝΕΣ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΤΑΙΝΙΩΝ ΜΙΚΡΟΥ ΜΗΚΟΥΣ ΔΡΑΜΑΣ
16-22 Σεπτεμβρίου 2018

Πριν δώσω το λόγο στη συγγραφέα, επιτρέψτε μου να σας πω κάτι εντυπωσιακό που αλίευσα στο βιβλίο της. Το Μάιο του 1962 δημοσιεύτηκε για πρώτη φορά διήγημα της κυρίας Ζέη, στο περιοδικό «Επιθεώρηση Τέχνης», στο τεύχος που το εξώφυλλό του κοσμούνταν από εικόνα του Μίνω Αργυράκη. Σ' αυτό λοιπόν το τεύχος συμπεριλαμβάνονταν και δέκα ποιήματα του Τίτου Πατρίκιου...

Αυτό κι αν είναι ευτυχής συγκυρία: τη χρονιά που γεννήθηκα, να συναντιούνται κάτω από την ίδια χάρτινη στέγη αυτά τα δυο μεγάλα ονόματα των ελληνικών γραμμάτων, η Άλκη Ζέη και ο Τίτος Πατρίκιος, που σήμερα παρουσιάζουμε στα Αίθρια Λογοτεχνικά Μεσημέρια του Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Δράμας... Ναι, καμιά φορά, τα πράγματα πάνε καλά, κυρίες και κύριοι. Αναπάντεχα καλά.

Για το γραφείο τύπου
Ευάννα Βενάρδου
6932906657
25210-27435
Email: press@dramafilmfestival.gr